

Obsah

1. Úvod	9
1.1. Předmět výzkumu	9
1.2. Přehled současného stavu výzkumu dané problematiky	12
1.3. Terénní výzkum	20
2. Mezinárodní kontext situace v Guatemale ve 2. pol. XX. století – studená válka mezi USA – SSSR	24
3. Situace Mayů před „Guatemalskou revolucí“, reformy revoluce a jejich dopad na indiánské obyvatelstvo	30
3.1. Postavení Mayů před revolucí – nucené práce	30
3.2. Reformy Guatemalské revoluce a jejich dopad na indiánské obyvatelstvo	33
4. Ozbrojený konflikt v Guatemale 1960-1996: hnutí povstaleckých organizací a dalších skupin opozice proti vojenským diktaturám, reakce státu – genocida Mayů	41
4.1. Situace v Guatemale po vojenském převratu 1954, první povstalecké aktivity v 60. letech	41
4.2. Rozšíření organizací Mayů a obnovení povstaleckých aktivit v 70. letech, selektivní represe proti kritikům režimu	48
4.3. Zemětřesení v roce 1976 a následný vývoj události – masové zapojení Mayů do povstaleckého boje	55
4.4. Vládní projekt eliminace povstaleckého hnutí „Zničená země“ – genocida Mayů	67
4.5. Uprchlíci	80
4.6. Změny ve správě indiánských vesnic v době ozbrojeného konfliktu	88
4.7. Pozvolné uklidňování situace ve druhé polovině 80. let	90
5. Ukončení ozbrojeného konfliktu a začlenění mayských uprchlíků a povstalců do civilního života, konsolidace mayského hnutí	95
5.1. Ukončování ozbrojeného konfliktu, jednání o míru	95
5.2. Mírové smlouvy	99
5.3. Začlenění uprchlíků a povstalců do mírového života	102
5.4. Nárůst počtu a aktivit mayských organizací, konsolidace mayského hnutí	107
6. Vývoj událostí v Guatemale po roce 2000	115
6.1. Poválečné období – cesta k usmíření?	115
6.2. Současná situace Mayů v Guatemale – dodržování lidských práv	120
6.3. Palčivé přetrvávající problémy Mayů – chudoba, podvýživa, špatné zdravotní podmínky	126
6.4. Aktivity mayských organizací v Guatemale a zahraničí	129
7. Mayové v současné společnosti	133
7.1. Etnická a kulturní identita Mayů	133
7.2. Mayské jazyky v současnosti	136
7.3. Odlišnosti v chování Mayů	140
7.4. Tradiční oděvy	141
7.5. Mayská obydli	149
7.6. Pracovní aktivity Mayů	150

8. Duchovní tradice Mayů	159
8.1. Posvátná místa a nadpřirozené bytosti	159
8.2. Rituály	164
8.3. Vztah k předkům	168
8.4. Tradiční medicína	170
8.5. Synkretismus	173
9. Mayské kalendáře	175
9.1. Mayské kalendáře používané v současnosti	175
9.2. Sluneční kalendář	176
9.3. Posvátný kalendář Mayů	177
9.4. Světově proslulý mayský kalendář Choltun – Dlouhý počet a fenomén konce světa 21. 12. 2012	184
9.5. Krátký počet a další mayské kalendáře	186
10. Posvátné texty Mayů	189
10.1. Popol Vuh	189
10.2. Původ Mayů – Příchod z Tulánu	196
10.3. Letopisy Kaqchikelů	201
10.4. Knihy Chilama Balama	204
10.5. Další významná díla: mayské kodexy a hra Rabinal Achí	206
10.6. Ústní lidová slovesnost – pověsti	208
11. Postavení žen v mayské společnosti	217
11.1. Zájem o genderovou problematiku	217
11.2. Postavení ženy v rodině	219
11.3. Pozice ženy v mayské komunitě	226
11.4. Významné představitelky mayské společnosti	227
11.5. Organizace mayských žen, a hlavní oblasti jejich současných aktivit	232
12. Vzdělávání a výchova podle mayských programů a představ	235
12.1. Výchova v rodině v minulosti	235
12.2. Rodinná výchova v současnosti	236
12.3. Vzdělávání a výchova ve školách podle mayských programů	239
12.4. Vzdělávání dospělých	248
12.5. Příprava budoucích lídrů, mayské právo	250
13. Kultura	259
13.1. Kulturní aktivity Mayů	259
13.2. Kulturní slavnosti a festivaly	264
14. Závěr	269
15.1. Abstrakt	276
15.2. Resumen	277
16. Použité zkratky	278
17. Bibliografie	280
Přílohy	295
18.1. Mapa Guatemaly	295
18.2. Přehled mayských jazyků	296
18.3. Porovnání kultur současných tradičních Mayů v Guatemale a Quechuů v Andách	299
Nadační fond Inka	314